

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 6

10. února 2013

Cena: 8 Kč

SE STUDENTY EKUMENICKY NA PRÁDLE

Ve středu 23. ledna jsme se již po sedmé sešli v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle na pražské Malé Straně, abychom se připojili k Týdnu modliteb za jednotu křesťanů. Na této pobožnosti se schází studenti pražských teologických škol, jak z Univerzity Karlovy, tak soukromých církevních zařízení. Navštívili nás také představitelé škol – děkani, ředitelé a školní kaplani. Naši církev zde zastupovala jak naše fakulta, tak Husův institut teologických studií. Každou školu zastupoval jeden student/ka a podílel/a se na vedení pobožnosti. Letošní pořad pobožnosti připravovali křesťané v Indii, takže se v něm objevil třeba i bhadžan, tradiční indická forma chvalozpěvu, nebo svědectví věrné ženy z menšinové skupiny nedotknutelných, dalitů, která neopustila víru ani v ohrožení života. Indickou atmosféru jsme doplnili také květinovou výzdobou stolu Páně a vonnými tyčinkami, významnými součástmi indické spirituality. Kázáním posloužil Chacko Bathula, indický luterán, který žije v Praze. Chacko mluvil o potřebě chodit v naději a víře a překonávat bariéry, které si kolem sebe klademe proti Boží vůli. **Měl poselství příslibu, že budeme-li napodobovat Krista a usilovat o Boží povahu, překonáme jimi hříchy, který tyto bariéry staví v nás i kolem nás.** Uváděl celou řadu biblických odkazů, jak mocně Bůh dokáže bořit jakékoliv překážky a vést člověka ke svobodě – Rút, Mojžíš nebo kananejská žena, prosící Krista o vysvobození své dcery od zlého ducha. Těšíme se již na příští rok, kdy se zase se studenty a pedagogy sejdem a strávíme společně chvíle v modlitbě a chválách. **Kateřina Děkanovská**

...

Vzpomínám si, jak na Evangelické fakultě kdysi hostovskými přednášel jeden profesor církevních dějin z Indie a mluvil ve stylu: u vás je křesťanství až od 9. století, zatímco u nás již od první generace, protože ho přinesl apoštol Tomáš. My si však Indii spojujeme s exotickými náboženstvími a křesťanství nám naopak připadá exotické v Indii.

V Indii se uvádí křesťanů asi 8 miliónů – což je sice více než u nás, avšak v miliardové zemi je to opravdu jen zlomek populace. Mezi náboženstvími tam suverénně převažuje hinduismus (80 %) a po něm následuje islám (10 %). Křesťanů je sice málo, ale zato jsou výrazní. Když se podíváme na náboženskou mapu Indie, ve kterých oblastech křesťanské náboženství převažuje, tak uvidíme, že jde o překvapivě velkou plochu: jednak na severovýchodě Indie, v oblasti málo civilizovaných kmenů. Zde je křesťanů místo až 90 % – to proto, že zde byl volný prostor pro misionáře, zatímco v oblastech, kde byla vyspělá a sofistikovaná hinduistická kultura, by misionářské působení nemělo tak veliký efekt.

Dále najdeme převahu křesťanů v indickém státě Kérala. Ten se nachází na jižní špičce Indie na její západní straně. Je to oblast starobylého, tzv. předchalcedonského křesťanství. Podle pověsti ho sem sice zanesl apoštol Tomáš, ale prokázáno je až asi ze 3. století. A konečně třetí takové ohnisko najdeme ve státě Goa. To je místo, kde koncem 15. století přistál Vasco da Gama, když objevil cestu do Indie. Vezl s sebou i misionáře, kteří zde už zůstali, a dnes je Goa střediskem Indického katolicismu. Křesťanů je zde však jen asi 40 %, a tak i zde paradoxně převažuje hinduismus, jako na většině území.

Jinak ovšem je křesťanských denominací v Indii spousta; uvádí se, že 330. Ovšem u některých těchto společenství je otázka, zda jsou ještě opravdu křesťanská, protože je přirozené, že v takové multikulturní zemi, jako je Indie, docházelo k všelijakému prolínání kultur a k synkretismu. Indie je totiž země, která vždy spíše přála náboženské pluralitě, a proto je dnes nábožensky nejpestřejší zemí světa. Ovšem vyskytuje se zde i hinduistický nacionalismus, který vystupuje proti ostatním náboženstvím. Hinduismus dělí lidi podle kast, a tak jiná náboženství, která hlásají rovnost všech lidí (kromě křesťanství je to např. islám, ale také buddhismus), lákala zejména Indů z nižších kast a tím hinduismu unikali přívrženci.

Pavel Benda

Bože, Ty který nás tak dobře znáš, také víš, jak jsme slepí k lidské bídě, hmotné i duchovní. Jak jsme hluší k nářku bezmocných, ale i ke Tvému slovu, Pane. Avšak naše litanie přitom přetékají prosbami k Tobě – abys pomohl, aby učinil, abys byl slitovný.

Všechno to, co sami nečiníme.

Zapomínáme na moudrost našich otců, kteří říkali, že marné je lidské namáhání bez Božího požehnání.

My jsme si ve své pyše a marnivosti ducha

toto rčení zkrátili jen na skuhrání o to Tvé požehnání, Pane.

A jaksí už nám chybí vůle a chuť k onomu namáhání.

Nějak nechceme pochopit, že bez onoho namáhání není pravé ani to Tvé požehnání, protože k uskutečnění svého díla zde mezi námi nemáš, Hospodine, k dispozici nic jiného než naše ruce a naše srdce.

A proto tato má modlitba je prostá jakýchkoli prosb k Tobě, Pane

– protože všichni víme, protože i Ty víš, Pane. Otázky jsou zbytečné.

Neboť jak bylo řečeno – Ty víš a u Tebe je také odpověď. Amen.

Z knihy Stanislava Kubína Čtyřiatřicet zamyšlení

Zástupci rozličných denominací a národností při společné pobožnosti za jednotu křesťanů.

PRVNÍ PŘÍMÁ VOLBA PREZIDENTA JE ZA NÁMI

V minulých dnech zažil český národ jednu významnou historickou premiéru. Poprvé jsme dostali možnost aktivněji se zapojit do politického života naší země a sami si zvolit jejího nejvyššího představitele. A na rozdíl od jiných voleb, kdy bývá zájem občanů spíše vlažný, vzbudila tato možnost velký zájem obyvatelstva napříč věkovým i sociálním spektrem. Je tedy vidět, že Češi mají stále o politiku zájem, nejsou k ní tak apatičtí, jak by se na první pohled zdálo, ale potřebují nový impuls, pocit, že jejich hlas může skutečně něco změnit. A touha po změně je vždy pozitivním úkazem, protože, jak říká známé pořekadlo, změna je přece život.

Nepřisluší nám tu rozebírat osoby ani volební programy jednotlivých prezidentských kandidátů, to již učinili povolanější. Omezme se tedy na konstatování, že výběr kandidátů byl v prvním kole voleb pestrý a prakticky každý člověk si mohl najít „toho svého“. Z prvního kola vzešla dvojice Miloš Zeman a Karel Schwarzenberg pak dala lidem na výběr mezi levicověji a pravicověji orientovaným kandidátem. Jistě se mnou budete souhlasit, že při volbě hlavy státu je obzvláště nutné, aby se kampaň nesla ve slušném duchu a dodržovala jistý etický a mravní kodex. Apelujme proto na naše politiky, aby si vybírali své spolupracovníky

uvážlivě a stejně uvážlivě se spojovali s médii nikoli podle jejich nákladu a finančních požadavků, ale dle serióznosti.

Výsledek voleb, poměrně přesvědčivé vítězství Miloše Zemana nad Karlem Schwarzenbergem, nám leccos pověděl o momentální náladě a rozpoložení českého lidu, stejně jako o době, ve které žijeme.

Gratulujeme novému prezidentovi Miloši Zemanovi a přejeme jemu i sami sobě, aby byl důstojným nositelem titulu prezident republiky, aby nezapomněl ani na okamžik, že právě jeho poprvé v historii si zvolili lidé sami, protože do něj vložili naději a očekávání. Aby důstojně, slušně

a v případě potřeby také důrazně a nekompromisně zastupoval zájmy našeho státu a lidu, který si jej vyvolil. Aby nám všem byl prezidentem dobrým, naslouchajícím potřebám těch, kteří mu dali svůj hlas. Aby toto nové historické období našeho státu bylo mezníkem v tom pozitivním smyslu slova. **redakce**

DOPIS PATRIARCHY K TRIENIU A VYDÁNÍ KNIHY O M. JANU HUSOVI

„Nejmilostivější Kriste, táhniž nás slabé za sebou, neboť ty-li nás nepotáhneš, nemůžeme tebe následovati.“

Z Husovy modlitby roku 1415

Sestry a bratři, duchovní a členové Církve československé husitské! Společně jsme 6. července L. P. 2012 při bohoslužbě v Betlémské kapli v Praze zahájili „Husovské trienium“ – období tříleté přípravy k roku 2015. Dostáváte nyní do náboženských obcí publikaci s názvem „MISTR JAN HUS v proměnách času a jeho poselství

víry dnešku“. Tato publikace má především dvojí určení a uplatnění. Je určena jednak ke studiu, vzdělávání a hlubšímu poznávání osobnosti Mistra Jana Husa ve vlastní církvi a současně může být použita jako dar při nejrůznějších příležitostech a kontaktech s představiteli veřejného života a ekumeny.

Publikace začíná přehledným historickým zpracováním reformátora života, díla a doby z pera bratra prof. Jana Blahoslava Láška, děkana Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy. Úvodní část je soustředěna na stěžejní Husova

témata – na jeho nauku o církvi, autoritu Bible, kazatelství, křesťanské vzdělávání a jeho pojetí svátosti večere Páně. V historickém vzhledu je v další části představován Husův „druhý život“ v utrakvistu, protestantismu, osvícenství a prouděch 19. a 20. století. Závěrečná část obsahuje příspěvky přinášející aktualizaci Jana Husa v naší církvi i v širším kontextu naší doby charakterizované jako střet civilizací. Cenná je bibliografie – soupis publikací, vybraných článků a zpráv, dokládající zřetelný spontánní Dokončení na str. 3

Dobro se vyplatí

„Když usiluješ o něco dobrého, jsi činný a ptáš se, co můžeš vykonat pro druhé, pociťuješ štěstí,“ říkávala moje babička Marie. „Štěstí nehoň, uteče ti,“ usmála se vědouce. Často si zpívala národní písničky, nejraději Holka modrooká, nesedávej u potoka. Vzorně pečovala o rodinný patrový dům na radotínském náměstí, o dvorek i zahrádku. Navíc ještě chovala králíky a slepice, jak bývalo dříve zvykem. Až do šestapadesáti let také pomáhala svému manželovi prodávat v drogerii, kterou vlastnili, a starala se o účetnictví. Dědečkův obchod si z dětství dobře pamatuji. Vzpomínám na úžasně vůně mýdel a parfémů, dózy a lahvičky, elegantní šuplíčky s bílými nápisy v češtině a latině. A tomuto kouzelnému světu královal příjemný, vtipný a zákaznicky oblíbený muž – můj dědeček.

V tom čase rodiče žili s mladšími sourozenci v Bruntále, kde otec sloužil jako důstojník. Já jsem zůstávala u prarodičů. Jako nejstarší vnučka se mi babička hodně věnovala. Nechala mne „pomáhat“ s přípravou zeleniny nebo při zavařování ovoce, jindy jsme spolu přebíraly brambory či uklízely. Láskyplně mě všemu učila, odpovídala na mé zvědavé otázky, vysvětlovala a vyprávěla. Jako velcí čtenáři si se mnou mamini rodiče často povídali o knížkách a o historii. Otevírali přede mnou své dětství a mládí, vzpomínali na rodiče i prarodiče. Měli se rádi, projevovali smysl pro humor. „Mám radost z každé práce, žádná mi není zatěžko,“ říkávala babička. Učila mě pozitivnímu naladění, prosociálnosti, jak se dnes říká, vstřícnosti vůči druhým lidem. Podobně pak později vedla i mé dva mladší sourozence v třígenerační rodině.

Oba prarodiče byli velmi zodpovědní. Babička ráda opakovala slova Svatopluka Čecha: „Čest práci každé, která dobro plodí.“ Vzpomněla jsem si na ni s radostí v době, kdy jsem četla knihu Dobro a zlo. Znamý český filosof Erazim Kohák na jejích stránkách vyjadřuje přesvědčení, že dobro se vyplatí. Že i dnes funguje odpovědnost a radost ze svědomité práce. E. Kohák zde píše i o nutnosti postoje úcty a vzájemnosti. Zdůrazňuje, že nefunguje zášť a zloba, funguje láska a péče. A funguje služba: člověk nachází své naplnění, když je přestává hledat, když se obrací ke konání dobra, ať už opravuje omítku na dlouho zanedbaném domě či pečuje o zrušený les. „Hledejte nejprve království Božího!“ – to není planá zbožnost. Je to velice praktická rada pro každodenní život. Jak vidno, jsme-li zdatní ke konání dobra, objevíme v sobě sílu a harmonii. A býváme překvapeni, kolik za sebou náhle vidíme vykonané práce. Přesvědčujeme se velmi zřetelně, že dobro se vyplatí.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Poslední neděle po Zjevení Páně

Vyvyšujte Hospodina, našeho Boha, klanějte se směrem k jeho svaté hoře, neboť Hospodin, náš Bůh, je svatý!

ŽALM 99,9

První čtení: Exodus 34,29–35

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti za svědectví apoštolů, kteří spatřili tvého Syna ve slávě, kterou jsi mu připravil už před založením světa. Svou milostí nás učiní jeho spoludědci, abychom ve spojení s ním dosáhli téže slávy ve tvém království! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 3,12–4,2

Evangelium: Lukáš 9,28–36

Verš k obětování: Žalm 112,4

Verš k požehnání: Lukáš 9,35

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, osvobod' nás od nepokoje tohoto světa, abychom skrze víru viděli tvou svatost ve tváři tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 47, 48, 101, 116, 117, 197, 338

V BOŽÍ ŠKOLE

Pokračování z minulého čísla

Přiznávám, že jsem úplně bezradná ve věci našeho sboru, který byl vytopen. Přiznávám, že jsem podlehl falešné domněnce a nejprve se snažila, zajistit sama, pomocí přátel, náš brzký návrat do modlitebny. Což pochopitelně nemohlo vyjít, protože jsem spoléhala více na ně než na tebe.

Tak tě prosím o odpuštění a slitování. A prosím, již je to rok, co jsme bez sboru a nevíme, kdy a zda se budeme moci vrátit.

Jak víš, tak nám bylo řečeno, abychom si sehnali stavební firmu a ta aby podala rozpočet, ceník prací i materiálu. Tak jsme to s pomocí naší sestry předsedkyně a jejího manžela a vlastně na jejich radu provedli, ale přesto, že věc byla nejprve kvitována vstřícně, pak se ukázalo, že jeden tamější pracovník neví, co činí druhý, a že každý z nich rozhoduje podle svých představ a naše starání se je proto bezvýsledné.

Jsmo na tom stejně jako dříve a nic se neděje. Při jednání s vedoucím technického oddělení nám navíc bylo řečeno, že náš nájem je pro ně neekonomický a nezajímavý. Když jsme souhlasili s navýšením nájmu, tak řekl, že možná by se o tom dalo uvažovat. Dále měl požadavek, zda by nám nemohl nabídnout jiné místnosti náhradou za ty, které jsme užívali, ale že by to nebylo se vchodem z venku, nýbrž uvnitř nějakého domu. Nakonec jsme souhlasili i s tím, ale když jsem se nyní ptala na výsledek, tak byl zase termín jednání odsunut až na srpen, kdy bude schůze představenstva. Bylo mi nepříjemné a divné, když on řekl, že se pokusí PROTLAČIT náš problém do schůze. Nejprve jsem se nad tím, jak jistě víš, vzte-

kala, pak místo k tobě jsem se opět obrátila na svoji přítelkyni a společně jsme uvažovaly o vyhledání pomoci u ředitele podniku. Řekla jsem jí, že však o napsání budu ještě přemýšlet. Nechci se však dále obracet na člověka, odmítám světit tuto záležitost řediteli zmíněného družstva, ale obracím se k tobě. Kladu ji ke tvým nohám a již v této věci nebudu činit nic. Na tebe se spoléhám, tebe prosím, abys ty jednal. Možná, že si nepřeješ, abych byla v čele sboru já, pokud je to pravda, pak ať mi to nějakým způsobem sdělí náš bratr biskup. Chci přijmout jakékoli tvé rozhodnutí, jen tě prosím, abychom se již brzy něco podstatného dozvěděli. Drahý můj Spasiteli a z převeliké milosti, můj bratře, odpusť mi, prosím, moji malou víru, má selhání a ujmí se naši pře, ujmí se nás! Děkuji ti za to. Chvála tobě!

Tvoje Marie Černegová
V Praze 20. 8. 2003

Dopis jsem pak přečetla i naší sestře předsedkyni a vložila jej do Bible.

K našemu údivu za krátký čas věci nabraly rychlý spád. V místnostech se objevili řemeslníci. Pracovník, s nímž jsme měli problémy, byl odvolán ze své funkce a musel opustit družstvo. A k naší hojné radosti jsme mohli koncem roku vybavit sbor novým nábytkem a počátkem ledna, plni chval a dojetí, v něm při bohoslužbě děkovali Pánu za projevenou milost. „*Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost. Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas. Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží.*“ 1. list Petřův 5,5–7

Nad Písmem

ZÁŘÍCÍ KRISTUS

Základem křesťanské víry je vzkříšení Krista. Poznání tohoto zázračného úmyslu Božího nás má přivádět k víře ve zvěst církve a Písma svatého. Blíží se postní období, které předchází svatému týdnu a jeho vrcholu – vzkříšení.

Jaká je zvěst církve a kazatelů o tom? Nebývá to někdy formalita, každoročně se opakující? Nebo pouhá vzpomínka? Základ křesťanské obce a její víry je neměnný. Na základě, kterým je Kristus, stavíme. Jak píše apoštol: máme stavět z materiálů, nepodléhajících zkáze. Zlato, stříbro a drahé kameny. Církev si možná pro tuto symboliku budovala ohromující svatyně, aby symbolizovala stálost a pevnost víry. Ale jak snadno se i věřící dostane do područí kazatelů, kteří lidskou chytrostí představují všeli jaké lidské nauky. Zde apoštol varuje, že dílo každého projde ohněm. Ukáže se na soudu buď již zde na zemi nebo v „onen den“. Ukáže se, co bylo na zvěsti božského a co lidského.

Jak tedy hledět na Krista? Vždyť on byl člověkem. Jak na něj mohli hledět jeho nejbližší? Jak mohli

porozumět tomu, co o sobě tento rabí říkal? Že musí zemřít podle Písem a být vzkříšen. Věřili mu, důvěřovali mu. Spatřili jeho zázraky. Avšak že by až tak trpce měl ukončit své působení? Proto si Ježíš pozval tři učedníky na horu Tábor (možná Hermon?) a ukázal se jim ve společnosti dvou zásadních mužů víry: Eliáše a Mojžíše. Eliáš byl předobrazem Jana Křtitele a Mojžíš mužem zákona Božího. Tato linie ukazuje ku Spasiteli. A nadto se ozval z nebe hlas: „Toto je můj milovaný syn.“ Stejně jako při křtu. Spasitel se svým nejmilejším učedníkům takto legitimoval. Snad to ve své lidské slabosti poznali.

Mějme na paměti, že my máme obrovskou výhodu v poznání Krista-Spasitele před učedníky.

„*Dávěřuj Hospodinu celým srdcem svým a na rozumnost svou se nespolehej. Na všech cestách svých se snaž jej poznávat, on sám napřímí tvé stezky.*“ Kniha Přísloví 3,5–6

Kapitola XVI.

DÁREK

Pro své poslední vyprávění jsem vybrala příhodu, která se stala na samém počátku mé služby Pánu. Tehdy jsem byla postavena před těžké rozhodnutí. Můj nejstarší syn nesouhlasil s mým nástupem do církve. Byl rozhořčen pro mou službu kazatelky z povolání. Nemohla jsem se tomu divit, vždyť jsem jej sama k nevěře vychovala. Nemělo mne překvapit jejich jednání, když jsem se místo jejich vůli podřídila vůli Boží. Tenkrát se blížily Vánoce a oni se mnou již rok nemluvili. Nakoupila jsem pro vnučata i pro ně dárky a poslala jsem jim balíček a dopis. Netrvalo dlouho a také mně přišel balíček z města, kde žili. Radovala jsem se, ale jen do okamžiku rozbalení.

V zásilce bylo šest skleniček a ANI SLOVO, ANI LÍSTEK, PROSTĚ NIC! Jen se mi „revanšovali“. Že mě tím způsobili bolest, je jisté. Plakala jsem, ale díky Pánu byla u mne právě na návštěvě moje maminka. Vybidla mne: „Tak to ne! Pojd', klekne a poděkujeme Pánu za ně. Za to, že o nich víš.“ „Ale co vím? Vždyť nenapsali ani řádku!“

Maminka se na mne klidně usmála a začala jmenovat důvody, které mne měly uspokojit: „Víš, že se jim dobře daří, a také víš, že nemají nedostatek. A ještě i to, že o tobě vědí. Kdyby měli nouzi nebo byli nemocní nebo na tebe dočista zanevěřeli, nenapsali by ani adresu a neposlali balíček.“

Dokončení přístě
Marie Černegová

L 9,28–36

Ti prošli samou nejistotou, váháním, strachem a bolestí. Museli bolestně poznávat to, co nikdy nezažili. My jsme každý rok slyšeli zvěst církve o Ježíši. Až budeme patřit na „divuplný kříž“, vzpomeňme na překvapené učedníky. Bez sentimentu a s pevností víry vstupme do příštích dnů postních, neboť jsme spatřili zářícího Krista, žijícího „prostřed nás“. Jeho proměnění nás učiní jistými a bez váhání se mu pokloňme a děkujeme. „A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probuď se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazáří ti Kristus.“ Ef 5,14.

„*Neboť Bůh, který řekl 'ze tmy ať zazáří světlo', osvitil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově.*“ 2 K 4,6. Amen.

Lenka Palčovičová

Pane Ježíši,

ať jsou všichni, kdo tě milují naplnění tvým požehnáním. Ať jsou ti, kdo k tobě přicházejí, zapsáni v nebi a ať se těší z věčného pokoje v bezpečném útočišti pod tvými křídly! Tobě, jediný Synu Boží, spolu s věčným Otcem a Duchem svatým, buď ustavičná chvála, nepomíjivá sláva a nekonečná vláda, nyní i na věky. Amen.
Anselm z Canterbury

DOPIS PATRIARCHY K TRIENIU...

Pokračování ze str. 1

zájem a živý odkaz přední osobnosti české reformace projevující se od počátku v naší církvi. Děkuji bratru prof. Zdeňku Kučerovi, všem autorům z Husitské teologické fakulty, z naší církve i ekumeny a všem spolupracovníkům, kteří se na vydání publikace podíleli. V publikaci najdeme hojný materiál i náměty pro příležitostné projevy, referáty, výstavy, akce, které v následujícím období budeme připravovat.

Naše řeč o Husovi a jeho pravdě se nemůže stát lacinou a prázdnou frází, ale vyžaduje hlubší a odborný vhled na základě pramenů i nové literatury. Nepůjde nám o to, abychom slavnostně opřašovali zasmušilý obraz minulosti, ale můžeme poznávat živou věřící osobnost přijímající a hlásající pravdu Kristova evangelia z životodárných pramenů Písma svatého. Mistr Jan Hus a jeho poselství víry má co říci nám a druhým i v naší současnosti. Právě Husova osobnost a na něho navazující husitská tradice náleží k identitě naší církve.

Přeji Vám hojnost Božího požehnání a užitek z knihy, která je vydávána v rámci přípravy k roku 2015. Prosím o inspiraci z Ducha, nápaditost tvořivost i vzájemnou spolupráci v období trienía.

S přáním Kristova pokoje
Leden L. P. 2013
Tomáš Butta, patriarcha

MOTTO: „ŽIVOT JE BOŽÍ DAR A SMRT JE BOŽÍ LÁSKA“ SLOVO SESTRY VĚŘE BOŽOVSKÉ NA CESTU

Ve věku 88 let odešla 2. prosince 2012 sestra Věra Božovská, vdova po faráři naší církve Mgr. Františku Božovském. Podle poslední vůle vykonal 9. 12. 2012 ve sboru M. Jakoubka ze Stříbra v Příbrami na Březových Horách pohřeb bratr biskup David Tonzar za účasti celé smuteční rodiny a mnoha členů církve. V neděli 27. 1. 2013 po bohoslužbách, které sloužila jeho vnučka Hana Tonzarová, vedl bratr biskup obřad ukládání urny do místního kolumbária. Vnuček Martin Jindra po promluvě pražského biskupa připojil následující slova:

Druhá část motto, které jsem pro dnešní rozloučení vybral, se nám může zdát na první pohled nepatřičná či nepochopitelná. Jak může být smrt Boží láskou? Vždyť tváře mnohých z nás byly během pohřebního rozloučení s Věrou Božovskou prostoupeny bolestí, zármutkem a slzami. Slzy, které stékaly po našich tvářích, však byly slzami Ježíšovými u Lazarova hrobu, byly svědectvím o ceně člověka.

Každému z nás jsou na tomto světě svěřena určitá obdarování a s nimi dílo, které zde máme vykonal. Pro ty z nás, kteří dokáží rozpoznat své místo v životě a krůček po krůčku naplňují jim svěřené hříbny, ztrácí konec pozemského života svou hrůzu. Na rozdíl od opravdové smrti, jež pramení z prázdnoty života.

I Ty, milá babičko, jsi naplnila mnohé z toho, co ti bylo dáno vykonal. Od školních let, kdy Tě táta přepsal do rodiny naší církve, si Tě Hospodin připásal k sobě. Písecký bratr farář Jaroslav Bosák by mohl nejlépe vypovědět o Tvé pili v mládeži, o práci na besídkách a při přípravách divadelních představení. Však Ti táta nejednou „vyčítal“, aby ses do píseckého sboru rovnou pře-

stěhovala. Přesto Tvá služba v naší církvi měla teprve dosíci vrcholu. Na počátku Tvé nové životní etapy stál opět bratr farář Bosák. To on Tě po válce na divadelním představení Mikuláš v Kašpárkově seznámil s Františkem a stál tak v pozadí vašeho osudového setkání. Dne 30. března 1947 se v píseckém Husově sboru konala svatba. Přestože Ti František během vašich procházek na Ameriku kladl na srdce, abys tento krok dobře zvážila – věděl totiž, co poctivá farářská služba vyžaduje a kolik času se jí musí věnovat – nezaváhala jsi ani na chvíli. Jak jsi mi před časem vyprávěla, opravdově ses do něj zamilovala. A že to nebyla jen chvílková zamilovanost, o tom svědčí váš rostoucí zájem jednoho o druhého. Milovat pro vás oba znamenalo stále si více vážit toho druhého a obdivovat ho. Vaše láska, kterou jste si každý večer před spaním vzájemně vyznávali, stále přejímala větší odpovědnost za toho druhého. Dbala citů, názorů a projevů toho druhého. A v neposlední řadě chápala a trvala celý život.

V pravé lásce, byť ve skromných poměrech a v nesvobodné době, vyrůstaly také všechny tři dcery –

Jana, Věra a nejmladší Eva. Nejednou si na tuto dobu jistě vzpomněly, když o Tebe v posledních letech pečovaly a byly Ti opravdovou oporou. Nebylo a ani nemohlo to být vždy snadné. Přesto jsi svým dcerám, mně, Ivunce a všem, kteří Ti byli blízko právě v této době, otevírala možnost projevit lásku, která je prostá žádostí, v praktických, konkrétních činech. I za to Ti patří náš dík.

V životě Ti bylo bohatou měrou dáno poznat bolest, prodělala jsi řadu operací. Dlouhé roky jsi nepoznala dne, kdy by Tě věrná sestra bolest nenavštívila. Však jsem Ti vyprávěl, že sousoší „Tvůrce a jeho sestra bolest“ stojící na hrobě básníka Otokara Březiny do značné míry symbolizuje i Tvůj život. Ozbrojila ses pevnou vůlí a trpělivostí a překonávala tak zdravotní obtíže. A nejen to. Ty jsi při tom ještě dokázala pomáhat s výukou v nedělní škole, s přípravou divadelních představení, dokud Ti to zdraví dovolávalo. Každý týden ses starala o výzdobu příbramského sboru a nebyla neděle, abys neusedla do svého křesla u vchodu a nevítila každého z nás příchozích. Jak se sám dědouš vyjádřil, zejména díky Tobě mohl tak dlouho sloužit v naší církvi, cele se věnovat své službě a zachovával si svůj nezapomenutelný úsměv. Je chybou, že se na protějšky duchovních často neprávem zapomíná, protože farář, který se nemůže opřít o rodinné zázemí,

František a Věra Božovských s rodinou v příbramském sboru.

nejednou tápe i ve své službě. Na parte sis – stejně jako Tvoje maminka Hedvika v roce 1997 – nechala vepsat: „Buď vůle Tvá.“ Tři slova, která tolik znamenají pro věřící lidi. Přijímat a chápat, podřizovat se a spoléhat na vůli a milost Boží. Zároveň tiše, pokorně žít a prospívat sobě i bližním k pokoji. Přišel čas Tvého odvolání. Odešla jsi v tichu a pokoji. Tichá smrt, jak odlomení zralého, sladkého plodu, je nejvzácnějším darem lásky. Věřím, že se Ti tak dal Hospodin naposledy na tomto světě poznat. Milá babičko, opět stojíš po boku svého drahého Františka. Zůstáváte oba s námi ve sboru, který vám byl tolik drahý a pro který jste toho společně mnoho vykonal. Místo po vás bude těžké zacelit. A tak vám oběma s dědečkem i nám všem přeji, aby pohled na nás byl co možná nejvíce radostný. Zkrátka, ať se vám na nás dobře dívá. Amen. **Martin Jindra**

NAŠE RECENZE

REFORMNÍ KAZATELSTVÍ A JAKOUBEK ZE STŘÍBRA

„Léta vtělení Páně 1414 začal s velebným a nejsvětějším přijímáním svátosti oltářní pod obojí způsobou, totiž chleba a vína, obecně podávaným všemu věřícímu lidu, ctíhodným a znamenitým mužem, mistrem Jakoubek ze Stříbra...“

Vavřinec z Březové,
Husitská kronika

Knihy Pavla Soukupa, kterou pod názvem Reformní kazatelství a Jakoubek ze Stříbra vydalo nakladatelství Filosofického ústavu AV ČR v roce 2011, je přepracovanou verzí autorovy dizertační práce obhájené na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v roce 2007. Na první pohled polygraficky příjemně působící publikace (vazba V–8, 438 stran) je členěna do tří zásadních kapitol, a to:

I. Reforma, hereze a kazatelna

II. Nejstarší kázání Jakoubka ze Stříbra

III. Sondy do homiletiky a exegeze.

Dílo je doplněno i přílohami z Jakoubkových kázání, přehledem pramenů a literatury, rejstříkem osobních jmen a biblických míst. Jak v úvodu vysvětluje autor, kniha není pojednáním o životě Jakoubka ze Stříbra a nemůže hodnotit celé jeho dílo. Osobnost předního teologa husitské revoluce a hlavního iniciátora laického utrakvistu propojuje tři klíčové momenty následujícího líčení. Prvním je doba velkých kazatelů, zejména Jana Milíče z Kroměříže a Matěje z Janova, jejichž díla pečlivě studoval

a na něž v mnohém navazoval, druhým pak období po roce 1400, kdy se utvářela komunikační strategie univerzitní reformní skupiny a Jakoubek připravoval svá nejstarší univerzitní kázání. Třetím momentem je období vrcholného husitského radikalismu na počátku dvacátých let 15. století. Tehdy se mistr Jakoubek postavil do čela odpůrců adventismu a krajního chiliasmu, jehož hlasateli byli i někteří z jeho bývalých žáků.

Soukupova kniha je nepochybně skvělým studijním souhrnem i návodem pro další badatele a navíc je čtivá, psaná takřkajíc se „šmahelovským“ šarmem a lehkostí. V úvodní kapitole mě nejvíce zaujala stať nazvaná Valdenci – spásná alternativa? Jak upozorňuje autor, doba Karla IV. byla svědkem masivního útisku tisíců osob z důvodu náboženského přesvědčení. Shromážděné prameny svědectví, které pochází z inkvizičního šetření, umožňuje představu o intenzitě pronásledování, ale i o nejčastější geografické působnosti kacířů. Mezi nimi zaujímali valdenští heretici, kteří se hlavně v jižních Čechách usídlili v souvislosti s rozmachem kolonizace již v průběhu 13. století, významnou a odolnou skupinu. Není ovšem náhoda, že centra valdenského hnutí, tak jak vystupují z inkvizičních záznamů, se téměř překrývají s pozdějšími oblastmi reformního radikalismu na Ústecku a Bechyňsku, na českém severozápadě se

střediskem v Žatci, ale i na Královéhradecku a snad i v Želivského Praze (viz studii Boženy Kopiczkové „Pražský radikalismus a valdenství“, in: Pražský sborník historický 20, 1987, s. 5–34). Po vlně administrativních opatření proti přívržencům kalicha se od jara 1419 uskutečňovala mohutná setkávání venkovských přívrženců nové víry „na horách“, kde poutníci slavili večeri Páně pod obojí způsobou. Jak si v této souvislosti povšiml náš přední znalec valdenství, tak „mohutný pohyb lidu, který toužil slyšet a zároveň uskutečňovat slovo evangelia, to byla neslychaná příležitost pro dosud utajované podzemní skupiny valdenských a jiných vyhlášených kacířů, aby vyšli ze svých skrýší a účinně se podíleli na velké obnově.“ (viz Amedeo Molnár, Valdenci, Evropský rozměr jejich vzdoru, Kalich 1991, s. 215). Přesto však s lítostí musím souhlasit s vyjádřením autora, že „u Želivského, tak především u Mikuláše z Dráždán se najdou teze shodné s principy, jaké hlásali valdenští. Valdenský vliv na radikální proud husitství ale zůstává málo hmatatelný.“ I další části této publikace jsou neméně zajímavé a jistě vyvolají odbornou diskusi. Na závěr trochu úsměvně – obvykle knihu nejprve rychle přečtu od začátku, ale tentokrát jsem začal na straně 255. Tam totiž začíná skvělá podkapitola nazvaná „Motiv militia Christi u Jakoubka a jeho současníků“. **Jindřich Kejř**

STŘÍPKY VZPOMÍNÁNÍ NA BRATRA FARÁŘE JANA HÁLKA

Před stolem Páně rakev s ostatky Jana Hálka, faráře naší církve, obklopaná duchovními. Kázání brněnského biskupa ThDr. Petra Šandery naslouchá rodina a lidé, kteří sbor zaplnili. Loučí se s bývalým starostou, s tím, který dovolil umístit desku obětem komunistické persekuce na zeď vchodu do sboru; s tím, který s několika nadšenci „vysvobodil“ zdejší synagogu od železného šrotu. Loučí se s tím, který s nimi žil. V naší církvi sloužil bratr Hálek nejprve jako laický kazatel, později jáhen a před deseti lety přijal kněžské svěcení. Na svou duchovní matku, farářku Marii Tichou, vzpomínal s vděčností.

V náboženských obcích Ledeč nad Sázavou a Humpolec využil praktické zkušenosti z veřejné správy. Dařilo se mu získat finanční prostředky od radnic obou obcí – pro Husův sbor i bývalou synagogu – náš sbor v Humpolci. Stále pilně četl a studoval. Na vikariátních konferencích nás seznamoval s knihami, které jsme neznali či nestačili přečíst. Ke vzdělání a vědění přistupoval velmi pokorně. Cenili jsme si jeho skromnosti, schopnosti říci pravé slovo v pravý čas. Pozitivně tlumil někdy vzrušené debaty našeho vikariátu. Zvláštním způsobem spojoval věrnost své církvi a otevřenost vůči církvi jiným.

Byli jsme překvapeni silou a postupem jeho těžké nemoci. Věděl, že mu vezme život, ale pouze pozemský.

Když už nemohl jezdit za námi, alespoň nám psal a modlil se za nás. Na církevní setkání ho provázela manželka Vlasta (její zelenočtvrtkové bábovky jsou výborné). Věrně mu sloužila a spolu s dcerou a synem se o svého manžela starala až do konce.

„Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu.“ (1 Tesalonickým 4,14) „Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas.“ (Židům 4,16)

Kolegové z vikariátu Vysočina Ledeč nad Sázavou, 27. 12. 2013, Husův sbor.

ZPRÁVY

Smutná zpráva

V sobotu 26. ledna zemřela ve věku nedožitých 80 let sestra farářka Mgr. Květoslava Bezdičková, která sloužila v náboženských obcích Duchcov, Most, Bílina, Jirkov, Litvínov, Třebíč, Brno-Husovice, Brno-Židenice, Brno-Maloměřice a Brno, a to od roku 1955 až do své smrti. Byla také předsedkyní okrsku Brno-město a dlouhá léta diecézní inspektorkou náboženské výchovy. Rozloučili jsme se s ní v pátek 1. února v Husově sboru v Brně, Botanická 1. (red)

Pozvánka

Církev československá husitská si vás dovoluje pozvat na prezentaci publikace MISTR JAN HUS v proměnách času a jeho poselství víry dnešku, která se koná pod záštitou paní starostky Městské části Praha 2 Mgr. Jany Černochové v úterý 26. února od 17 hodin v prostorách Novoměstské radnice v Praze. Program:

- Zahájení – patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D.
- Představení knihy – prof. ThDr. Zdeněk Kučera, Dr.h.s.
- Mistru Janovi s láskou, literární-hudební pořad Alfreda Strejčka a Margit Klepáčové

1413-2013

- K Husovu výročí 2015 – prof. ThDr., Jan Blahoslav Lášek, Dr.h.c., děkan HTF UK
 - Společný zpěv chorálu Jezu Kriste, štědrý kněze
 - Poděkování a zakončení.
- Akce se koná v rámci husovského trienania, vstup volný.

Beseda v Bílině

Vysoká škola zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty – detašované pracoviště Praha a Husův institut teologických studií, c.p.o. vás zvou na besedu zaměřenou na charitativní činnost v Africe, která se koná v pátek 22. února od 17 hodin ve velké zasedací síni Městského úřadu v Bílině (Břežanská 50/4, vchod ze silnice I/13). Přednáší Ph.D. o projektu Afrika Osweto, Ph.D. o projektu Afrika Africe. Tento projekt je podporován Pražskou diecézí Církve československé husitské. (red)

Seminář Úvod do Bible

Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov a Církev československá husitská v Chomutově vás v rámci zájmového vzdělávání zvou na seminář Úvod do Bible. Lektor: Mgr. Vladimír Moravec, DiS. Přednášky se konají v SKKS Chomutov, 3. patro, učebna č. 66. Termíny přednášek: vždy od 16–17.30 hodin, 20. 2., 20. 3., 17. 4., 15. 5. a 19. 6. 2013. (red)

Děti pomáhají dětem

Úkolem církve je nejen připravovat zajímavé programy, ale též dávat druhým inspiraci a možnost se do prospěšných programů zapojovat. V sobotu 19. ledna jsme se seznámili s akreditovaným programem MŠMT Děti pomáhají dětem. Tvůrčím a vynalézavým způsobem přenáší děti do prostředí zvoleného kontinentu, dává jim zakusit jeho kulturu, způsob obživy i náboženství. Děti se mohou přenést do radosti i starostí dětí vybrané země a přemýšlet, jak se s nimi podělit. Je povzbuzující, kolik možností děti mají k pomoci dětem ve vzdálených zemích. Materiály nám bezplatně poskytla Papežská misijní díla v České republice. O výborný oběd se postarala sestra Irena Dočkalová s manželem. Tento seminář, který vedla sestra metodička duchovní péče Brněnské diecéze CČSH, Ivana Krejčí, vše doporučuji. Světlá Košíčková

Dětské bohoslužby

Srdečně zveme vás a hlavně vaše děti do Husova sboru v Praze 7, Farského 3, na „Bohoslužbu pro děti“ každý první čtvrtek v měsíci v 16:30. Bohoslužba je obsahem, délkou i hudebním doprovodem přizpůsobena dětem. Když budete chtít vědět víc: Táňa Jírová, tel.: 604 588 250, email: husiteholesovice@seznam.cz. Tato emailová adresa je chráněna před spamboty, abyste ji viděli, povolte JavaScript, tana.stepanka@seznam.cz. (red)

Židovské muzeum zve

Milí přátelé, rádi bychom vás upozornili na dvě zajímavé přednášky pořádané oddělením pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze, Maislově ulici 15:

- středa 20. února v 18 h: Dobré i špatné zprávy o Purimu z mezináboženské perspektivy. Nadcházející svátek Purim obsahuje poselství, s nimiž mají někteří současní židovští myslitelé velké obtíže. Někteří vnímají příběh knihy Ester jako sexistický a jiní jako násilný. Jak se mohou moderní Židé s poselstvím tohoto příběhu vypořádat? Může moderní Žid nalézt v tomto svátku významy, které se vztahují k mezináboženskému dialogu? Na tyto otázky se pokusí odpovědět předsedkyně Mezinárodní rady křesťanů a Židů Debbie Weissman. Přednáška je pořádána ve spolupráci se Společností křesťanů a Židů a bude v angličtině s konsekutivním tlumočením do češtiny.
- úterý 26. února v 18 hod.: Lidská práva a judaismus. Jak se v současném judaismu odráží diskuse o lidských právech? O jaké tradiční texty se tato diskuse opírá a která témata židovského práva působí současným židovským myslitelům obtíže? Na tyto otázky se pokusí odpovědět religionista Aleš Weiss a ortodoxní rabin Menaše Kliment. (red)

Z EKUMENY

Ve čtvrtek 24. ledna se v rámci akce Týdne modliteb za jednotu křesťanů konalo setkání plzeňské ekumenické obce v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Plzni. Pobožnosti předsedal Mons. František Radkovský (římskokatolický biskup) a kázáním posloužil Mgr. Filip Štojd, plzeňský biskup naší církve. Bratr biskup kázal na téma Jednota křesťanů – jednota duší a připomněl při něm důležitost sjednocení křesťanů pro dnešní společnost.

Ke společným modlitbám a četbě Písma jsme se sešli také v kostele Církve československé husitské Na Zderaze v Resslově ulici v Praze. Kázání se zde ujal starokatolický biskup Dušan Hejbal.

• • •

SVĚTOVÁ RADA CÍRKVÍ VYDALA STUDII O KŘTU

Dagmar Heller, která již řadu let pracuje pro Světovou radu církví, vydala novou studii o významu křtu v ekumenickém hnutí, Baptised into Christ: A Guide to the Ecumenical Discussion of Baptism.

Její základní otázkou je „Co se stane, když konvertují od jedné církve k druhé?“ Navzdory mnoha letům ekumenických dialogů a úmluv, stále je v mnoha případech taková situace problematická a mnohé církve konvertity překřtívají a to zejména církve pravoslavné (kvůli svátostnému pojetí) a církve evangelikální (kvůli ideji znovuzrození z Ducha a požadavku křtu v dospělosti). Zdaleka to však nejsou pouze tyto církve a setkáme se s duchovními, kteří navzdory oficiálnímu stanovisku své církve překřtívají. Vždyť i CČSH má od roku 1993 smlouvu s Římskokatolickou církví o uznávání křtů a kolik konvertitů se setkala s nabídkou nového křtu? A kolik takových konvertitů o překřtění samo požádalo?

Nutnost reflektovat význam křtu z ekumenické perspektivy proto nezůstává pouze tématem pro teology nebo ekumeniky, ale také pro všechny duchovní i pro samotné laiky. Heller proto analyzuje historický vývoj uznávání křtu, jeho aplikaci v praxi a reálnou podobu požadavku z listu Efezským 4,5 „jeden Pán, jedna víra, jeden křest“, jak se zpívá i v oblíbené písni od Petra Ebena.

Recenzenty knihy byli teologové z tradice pravoslavné i evangelikální a oba vyzdvihují aktuálnost, preciznost a vyváženost textu, který se může stát ukazatelem, kudy se v dialogu ubírat dál. Ekumenická rada církví v ČR rovněž narazila na podnět našeho pražského biskupa, Davida Tonzara, na otázku, jak je to vlastně s uznáváním křtů mezi českými církvemi. Přestože některé církve si mohou bez potíží křest uznat a zakotvit tuto jednotu také písemně, s jinými církvemi to „tak lehké“ nebude a budeme se muset společně zamýšlet nad povoláním k jednotě v Kristu a našimi rozdílnými postoji k této základní křesťanské svátosti.

Knihu je možné si objednat na stránkách oficiálního distributora Světové rady církví: GAZELLEBOOKSERVICES.CO.UK. Kniha má 288 stran a je psána v angličtině. Kateřina Děkanovská

Ústřední rada CČSH vyhláší výběrové řízení na místo vedoucího redaktora/redaktorky Českého zápasu, periodického tisku CČSH

Předpoklady: VŠ vzdělání (teologického nebo žurnalistického směru, popř. jiné humanitní), praxe v oboru, publikační činnost, schopnost kreativního myšlení, základní znalost používání grafických programů na PC, ochota učit se nové věci, členství v církvi CČSH, občanská bezúhonnost.

Příhlášku obsahující životopis, motivační dopis, kontaktní údaje a případně reference zašlete do 1. 3. 2013 na Úřad ÚR CČSH k rukám ředitelky poštou na adresu: ÚR CČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6, nebo e-mailem: katerina.kozakova@ccsh.cz, termín nástupu 1. 4. 2013, plat dohodou.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Proměnění na hoře

Ze správně seřazených písmen v jednotlivých slovech přesmyček si vypíšete uvedená písmena do tajeňky. Všechna slova najdete v textu L 9,28–36.

HELZDV (1)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
TIPYSVOUT (2)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
VEJTIZ (4)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
ŠOJMÍŽ (2)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
LOMDIBAT (4)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
LÁŠEI (1)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
TAKODON (5)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
KÝŽTĚ (5)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
KÁSPEN (1)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
NASYT (5)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□
CITMNOZ (5)	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□

(Řešení z minulého čísla: Žádný prorok není vítán ve své vlasti.)

Jana Krajčířiková

